

Plattform for kulturskolen i Sarpsborg

PLATTFORM FOR KULTURSKOLEN I SARPSBORG

Vedtatt av bystyret 25.09.2014

Innholdsfortegnelse

Plattform for kulturskolen i Sarpsborg	3
BAKGRUNN OG HISTORIKK	3
Sarpsborg kulturskole	4
Overordnede føringer	4
Målsettinger	4
ANTALL ELEVER I KULTURSKOLEN	5
LOKALER	5
SAMARBEID	6
Lokalt	6
Grunnskole/SFO	6
Korpsene	6
Regionalt	6
Nysirkus	6
Nettverk av kulturskoler i Østfold	6
Nasjonalt/Internasjonalt	7
MANGFOLD OG DET FLERKULTURELLE	7
Flere Farger	7
UNDERVISNINGSFORMER OG EGENBETALNING	8
PROSJEKTER OG MIDLER	8
TUSENÅRSJUBILEET	9

PLATTFORM FOR KULTURSKOLEN I SARPSBORG

PLATTFORMEN RULLERES VED BEHOV, OG MINIMUM HVERT FJERDE ÅR..

BAKGRUNN OG HISTORIKK

Musikkskoler har eksistert i Norge i lang tid, og på 50- 60- tallet så de første kommunale Musikkskolene dagens lys.

I løpet av 70-årene fikk skolene etterhvert et solid fotfeste, før skoleslaget begynte å orientere seg også mot andre fagfelt enn musikk.

5. juni, 1997 ble kulturskolen lovfestet i opplæringsloven § 13-6, loven sier: *«alle kommuner skal, alene eller i samarbeid med andre kommuner, ha et musikk/-kulturskoletilbud til barn og unge, organisert i tilknytning til skoleverket og det øvrige kulturliv.»* Kulturskolene er i stadig utvikling med fokus både på mangfoldsaktiviteter og talentutvikling. En viktig faktor her er Stoltenbergregjeringens satsning på kultur gjennom kulturløftet I-II.

Kulturløftet II sier at *“alle barn som ønsker*

det får et kulturskoletilbud av god kvalitet til en rimelig pris. Dette skal sikres ved statlige stimuleringsmidler og en solid kommuneøkonomi. Utvikling av et mer omfattende kulturskoletilbud i tilknytning til SFO/skole skal utredes. Det skal være rom for ulik organisering av kulturskolen. Det skal legges til rette for synliggjøring av kulturskolen, og for talentutvikling”. For å kunne innfri kulturløftet II ble det nedsatt et kulturskoleutvalg med oppdrag og mandat fra

Kunnskapsdepartementet om å se på muligheten til å knytte skole/SFO tettere sammen med kulturskolen. Utvalgets rapport “kulturskole for alle” fastslår at det er “gode forutsetninger for, og sterkt å anbefale, et sterkere og bredere samarbeid mellom kulturskolen og grunnskolen/SFO”.

I tråd med Kulturskoleutvalgets tilrådninger, varslet Kulturdepartementet i meldingen Kultur, inkludering og deltaking at daværende regjering vil igangsette en prøveordning med gratis kulturskoletilbud. En prøveordning for å kunne se om det å bruke skolen som arena med et gratis kulturskoletilbud kan bidra til en mer inkluderende kulturskole på tvers av sosioøkonomiske og kulturelle skillelinjer. Prøveordningen har resultert i “Kulturskoletimen” en permanent fullfinansiert tilbud til alle grunnskoler i Norge fra og med høsten 2013. Tilbudet legges ned fra høsten 2014 på grunn av den nye regjeringens prioriteringer.

I 2013 ble Kulturutredningen 2014 lagt frem, en NOU (Norsk offentlig utredning) ledet av Anne Enger med mandat av kulturdepartementet til å evaluere kulturløftet I-II. I et overordnet perspektiv tar Kulturutredningen 2014 inn over seg effekten av kunst og kultur i et samfunnsperspektiv. Kunst og kultur som en egenverdi i forhold til kvalitet og egenart, og et viktig verktøy i demokratiseringsprosesser. Kulturutredningen slår fast at mye penger har gått til signalbygg og store etablerte kunstorganisasjoner, og at den kommunale kulturen med frivillighet, bibliotek, kulturskole og fritidsklubber har fått tilsvarende lite penger. Disse arenaer blir omtalt som den kulturelle grunnmur i utredningen. Noe av det man har konkludert med, og tilrådingene i Kulturutredningen 2014, har lagt et grunnlag for kulturløftet III som ble presentert av daværende regjeringen (Stoltenberg) 11.08.13. Kulturløftet III sier bl. a. at man skal styrke det lokale kulturlivet med en fortsatt satsning på kulturskolen, og at en kanalisering av midler, fra stat til kommune, skal styrkes og forenkles.

Sarpsborg kulturskole

Plan for etablering og oppstart av kommunal musikksskole i Sarpsborg ble vedtatt høsten 1977. På bakgrunn av dette vedtak ble Musikksskolen formelt startet 1. januar 1978.

Etter to måneder med forberedelser startet skolen opp 1. mars med ca. 60 elever.

Driften av Sarpsborg skoleorkester ble raskt en naturlig del av musikksskolen.

Fra 1. aug 1997 ble Sarpsborg kommunal musikksskole endret til kulturskole. Nye fagområder ble innlemmet. Den kommunale kunsts skolen og to private dansestudioer ble en del av kulturskoleparaplyen.

Kulturskolen hadde siden starten undervisningen spredt på flere steder i byen.

På 90-tallet ble Thranesgate 41 ved Kruseløkka skole et samlingssted.

Aktivitetshuset EPA ble åpnet formelt 1. september 2000 og fra da kunne kulturskolen tilby sine elever (ca. 500 elever) egne og egnede lokaler.

Overordnede føringer

Kulturskolens virksomhet baserer seg på tre overordnede strategiområder sammen med nasjonal rammeplan fra Norsk kulturskoleråd (Mangfold og fordypning):

- Kulturskolen i Sarpsborg (samfunnet)
- Kunst- og kulturfaglig utvikling
- Kompetanse- og organisasjonsutvikling

Kulturskolen bruker disse strategier inn i tre fag- og aktivitetsområder:

- Mangfold

Støtter opp under prinsippet om at alle som vil, skal kunne delta på kulturskoleaktiviteter på tvers av sosioøkonomiske forskjeller.

- Kjernevirksomhet

Undervisning i kulturskolens fagområder, musikk, dans, teater, billedkunst og nysirkus.

- Talentutvikling

Et tilbud til elever med klare målsettinger basert på arbeidsinnsats og utvikling. Elevene blir antatt etter audition.

Sarpsborg kommune har en visjon, verdier og et planverk som støtter opp under kulturskolens strategier og fagområder:

- Visjon – “der barn og unge lykkes”
- Verdier - Fremtidsrettet, Åpen, Respektfull og Troverdige
- Kulturplanen
- SFO
- Kommuneplan for Sarpsborg – samfunnsdelen
- Mangfoldplanen

Målsettinger

Målsettinger for kulturskolen er angitt innenfor følgende tema:

- Antall elever i kulturskolen

- Lokaler
- Samarbeid lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt
- Mangfold og det flerkulturelle
- Undervisningsformer
- Prosjekter og midler
- Tusenårsjubileet i 2016

ANTALL ELEVER I KULTURSKOLEN

Norsk kulturskoleråds visjon fra 2003, “ en kulturskole for alle”, har som mål å gi 30 % av barne- og ungdomsskoleelever plass i kulturskolen. I dag er landsgjennomsnittet 18 % deltakelse, mens andelen i Sarpsborg kommune ligger et sted mellom 10 og 12 %. Antall elever gir føringer for hva slags aktiviteter, hvilke lokaler og hvor mye ressurser det skal legges i kulturskolen. Det er derfor viktig at målsettingen i tillegg til å være ambisiøs er realistisk og oppnåelig.

MÅL:

- Minimum 20 % av barne- og ungdomsskoleelever i Sarpsborg skal i 2020 være registrert som deltakere på noen av kulturskolens aktiviteter. Forutsatt økt statlig satsing på kulturskole skal andelen være 30 %.

LOKALER

Kulturskolen har Aktivitetshuset EPA som arena for sine aktiviteter. Målsettinger om økning i elevplasser skaper utfordringer med plassmangel og helhetlig tenking.. Vedtak i bystyret sier at det skal bygges nytt bibliotek/kulturskole i 2019 og at Sarpsborg Scene skal videreutvikles til kommunens store scene. Enhet kultur flyter inn i nye kontorer på Sarpsborg Scene våren 2014 og er i intern prosess for å ta over driften på huset.

MÅL:

- Kulturskolens tilgang på lokaler styrkes gjennom at Enhet kultur utnytter og videreutvikler Sarpsborg Scene
- Grunnskolene legger til rette for kulturskoleaktiviteter i sine lokaler
- Ved bygging av nye grunnskoler vurderes flerbruksmuligheter for kulturskolens aktiviteter
- Kulturskolen skal være et ressurscenter for tverrfaglig utvikling og samarbeid både internt og eksternt
- Ved nybygg og tilrettelegging av musikk lokaler brukes ny standard for akustikk (NS 8178)

SAMARBEID

Lokalt

Grunnskole/SFO

Lokalt samarbeider kulturskolen med grunnskolen/SFO om en rekke prosjekter der kulturskolen er en aktiv tilrettelegger av faglig innhold med skolen som mottaker. Grunnskolen er en viktig arena og medspiller for mangfolds-aktiviteter og rekruttering inn mot kulturskolens kjerneaktiviteter.

Korpsene

En annen viktig samarbeidspartner er skolekorpsene der kulturskolen bidrar med opplæring på blåseinstrument og slagverk. Antall elever som gis opplæring varierer fra år til år. For å kunne løfte korpsene sammen med kulturskolen er det viktig at Kulturskolen og skolekorpsene sammen med grunnskolen har en felles visjon for elevene, fag/rammeplaner, og en gjennomarbeidet strategi for rekruttering inn mot grunnskolen.

MÅL:

- Det utvikles og legges til rette for samarbeidsavtaler mellom kulturskolen og skolekorps om dirigenter
- Kulturskoletimen "korps og blås" videreføres som strategisk rekrutteringsaktivitet

Regionalt

Nysirkus

Nysirkus som kunstform og som undervisningstilbud for barn og unge er fortsatt relativt nytt i Norge. Kulturskolen i Fredrikstad var tidlig ute (2003) med et kulturskoletilbud, men det er fortsatt få kulturskoler i Norge som har samme tilbudet (bl.a. Tromsø, Trondheim, Oslo, Bærum).

Kulturskolene i Fredrikstad og Sarpsborg har en felles målsetting om å styrke/utvikle nysirkus som fagområde ved kulturskolene og i regionen. For å oppnå størst mulig synergieffekt ønsker kulturskolene å samarbeide om stillingsressurser fordelt på flere nysirkus-pedagoger/utøvere som kan arbeide som et team på tvers av kommunegrensene, både på kulturskolene og i grunnskolen.

Satsningen på nysirkus i kulturskolene inngår dessuten i en strategi om å kunne etablere et regionalt nysirkusmiljø i et samarbeid mellom Sarpsborg og Fredrikstad kommune, de profesjonelle sirkusmiljøene og Østfold fylkeskommune. Et samarbeid som kan løftes ut i Europe, skape internasjonale nettverk og muligheter for tilskudd i EUs kulturprogrammer.

MÅL:

- Utvikle et permanent Nysirkustilbud i kulturskolen

Nettverk av kulturskoler i Østfold

Det er ønskelig å opprette en arena for kulturskolerektorer i Østfold. En arena der man sammen med tillitsvalgte skal kunne enes om felles rammer for arbeidstidsberegning, felles prosjekter og kompetanseutvikling. Gjennom en slik arene kan man legge bedre til rette for lærere med mange små

stillinger i forskjellige kulturskoler.

MÅL:

- Å utvikle felles rammer for arbeidstid
- Å legge til rette for en felles arena for utveksling og utvikling av kompetanse
- Å legge til rette for samarbeid om felles prosjekter
- Felles fagplaner i alle kulturskolens disipliner

Nasjonalt/Internasjonalt

Norsk kulturskoleråd er en organisasjon for kommuner med kulturskole, hvor Sarpsborg kulturskole er aktivt medlem. Gjennom KOM Øst (Kreativt Oppvekst Miljø Øst), som er et kompetansehevingsprogram for Kulturskolen skapes nettverk som kan være med på å høyne kompetansen og den faglige kvaliteten på kulturskolens undervisning og prosjekter. Kulturskolen bør være en viktig arena i Vennekapsbysamarbeidets satsning på kultur. Man bør i felleskap tenke innovativt og visjonært for å løfte samarbeidsprosjekter med tanke på økonomi og kompetanse. Østfold fylkeskommunes kontakter inn mot EUs ulike kulturprogrammer bør utnyttes.

MÅL:

- Tilføre kulturskolen internasjonale impulser gjennom samarbeid med Sarpsborg kommunes vennskapsbyer

MANGFOLD OG DET FLERKULTURELLE

Det er viktig for kulturskolen å nå målgrupper som tradisjonelt ikke søker seg til kulturskolens kjerneaktiviteter. Strategien for å nå disse målgrupper er et utstrakt samarbeid med grunnskolen og at aktivitetene er gratis. Mangfolds-aktiviteter er en mulighet for å kunne rekruttere elever videre inn i kulturskolens kjerne- og talenttilbud.

Flere Farger

Flere Farger/Fargespill er en eksplosiv og sterk forestilling presentert av barn og ungdom fra hele verden inkludert Norge. Dette er et nært, musikalsk møte med unge menneskers historie om hvem de er og hvor de kommer fra avdekket gjennom musikk og dans fra deres respektive land. På en imponerende måte forenes disse musikalske perlene med urban ungdomskultur og våre egne norske musikktradisjoner. I 2013 gjennomførte kulturskolen sine første Flere farger forestillinger.

MÅL:

- Flere Farger skal bli et Fargespill inn mot Sarpsborgs kommunes 1000-års jubileum i 2016.

UNDERVISNINGSFORMER OG EGENBETALNING

Kulturskolen er åpen for ulike undervisningsformer, både enkelt- og gruppeundervisning. Det som er viktig at alle valg er forsvarlige ut ifra et faglig ståsted, både materielt og menneskelig. Kulturskolen skal være et ressurscenter der det faglige og sosiale skal være i sentrum og ivaretas på en god måte.

Følgende fagområder er kjernetilbudet som utgjør ryggraden i kulturskolens opplæringstilbud:

- Musikk – instrumentalopplæring med enkeltundervisning
- Dans – gruppeundervisning
- Teater – gruppeundervisning
- Visuelle kunsthøgskolefag – gruppeundervisning
- Nysirkus – gruppeundervisning

Kulturskolen har fordypningsfag i musikk og teater for elever som er villige til å yte litt ekstra. I “fordypning musikk” får hver elev 45 min. (per uke) undervisningstid, teorikurs, ensemblespill og interpretasjon med en pianist. Elevene som søker seg til “fordypning musikk” blir tilbudt plass etter prøvespilling.

Mangfoldsaktivitetene er gratis, noe som anses viktig for at dette skal være et tilbud for alle. En ordinær plass i kulturskolen koster 3.000 kroner pr. år (2014).

Betaling for elevplass i kulturskolen er differensiert ut ifra følgende kriterier:

- Søskenmoderasjon
- Flere aktiviteter
- Fordypning/talent
- inntekt under 3G

MÅL:

- Kulturskolen skal tilby mangfoldsaktiviteter som når barn og unge som ikke deltar i kulturskolens kjerneaktiviteter. Disse skal være gratis.
- Kulturskolen skal ha fordypning/talenttilbud i alle sine kjerneaktiviteter
- Egenbetalingen for elevplass i kulturskolen skal ikke virke ekskluderende

PROSJEKTER OG MIDLER

Ressurser og kompetanse er nødvendig for kunst- og kulturfaglig utvikling i kulturskolen. Utvikling og nyskaping blir ofte finansiert av eksterne prosjektmidler i tillegg til ordinære driftsmidler. Animasjon, Nysirkus og Flere Farger er noen av kulturskolens aktiviteter som har blitt startet opp og nå driftes med prosjektmidler. Dette er midler med retningslinjer og klare insentiver om positive effekter på samfunnsutviklingen.

MÅL:

- Aktiviteter startet med prosjektmidler implementeres i den ordinære drift

TUSENÅRSJUBILEET

Kulturskolen bygger kompetanse inn mot fremvisning og forestillinger. Kompetansen hever en produksjon innen bl.a. koreografi, scenografi, regi og produksjonsledelse. Denne kvaliteten tas med inn i fremvisning/forestillinger i jubileumsåret 2016 på alle kulturskolens områder, mangfold, kjernevirksomhet og fordypning/talent.

MÅL:

- Kulturskolen skal være et ressurs- og kompetansesenter for produksjons-kunnskap

